

Lap: Magyar Vasárnap

Megjelenik:

1949 OKT. - 2

Ujjáépült Széchenyi budai temploma

Pontosan 250 évvel ezelőtt, — 1699-ben — a budai Naphegy tövében kicsi fa-kápolna épült. Dűsfürtű szőlők virítottak még akkor ezen a tájon és a jámbor budai lakosok, akik még emlékeztek császári meg török hadak tizenhárom év előtti roppant viaskodására, a nyolcvanhatos ostrom váratházat-tájat pusztító rettentő viharára, szorgoskodásuk közben áhitattal tekintettek a deszkából tákolódó kis kápolnára.

Francin Péter, a várbeli kéményseprő, asszonyostól, s néhány ácsmester barátjával, mosolyos verejtékkal állította-szegezte a gerendákat-deszkákat, amik majd otthon adnak az ő még otthon őrzött híres Mária-képének, a Vércz Szűznek. Nem sok szó esett a hajszolt munka közben. Sietni kellett. A ragyogó szeptemberi nap már sárga-csordulóra érlelte a szőlők fűrtjeit, s a kápolnának állnia kell októberre, Mária őszi hónapjára.

Francin, a kéményseprő, hallgatag áhitatú ember volt, asszonyával együtt, néma áldozattal építették a „fogadalmat”, amiről ők maguk keveset beszéltek, de annál többet a lassan gyarapodó szomszédok meg azok

a kevés „régiek”, akik Francinékkal együtt átélték az ostrom borzalmait, meg az ostrom utáni évek nehéz nélkülözését, meg a mindennél szörnyűsegebb — pestis-járványt.

— Szerencsés volt ez a Francin — mondotta a szomszédos szőlő-telken körtét szedő Hubermayer sarukészülő, a mustos-dézsát javílgató Modihammer kádárnak. — Minden hozzátartozója megmenekült a pestistől, családjának egyetlen tagja sem lett beteg. De meg is érdemli a szerencsét, derék, másokat-segítő ember és most lám fogadalmát is milyen becsülettel tartja, pedig már húzza derekát a hatodik tizes.

Francin mégis felépítette a kápolnát ahova elhelyezte a Mária-képet, amit olaszországi zarándokúttjáról hozott magával. A kegyképes szentély azután búcsújáró hely lett.

Ez a kis kápolna aztán nőtt-növekedett. Alig egy századdal a Francin építette deszka-kápolnácska épülése után, — 1797-ben — már állott a szép, hatalmas kőtemplom, a mai krisztinavárosi plébánia főszentélye.

Olyan híres, kedves temploma lett a növekvő magyar székvárosnak, Budának, hogy idejött, frigyét megáldalni a „legnagyobb magyar”, Széchenyi István is, mikor beteljesedett férfiületének szép regénye, egybekelhetett az özvegyé vált Seilern Crescenciával. Ennek a híres esküvőnek 1836. február 4-én lezajlott díszes ünnepét méltatva, a templom egyik tudós historikusa megjegyzi, hogy „e templom, mint kéményseprő-alapította szentély, kedvező szerencsét hozó hírében állva, házasságkötések kedves helye volt”.

Maga a templom is szerencsés volt, mert bár századok véres viharai tépték-szaggatták, mindig újra, s mindig díszesebbre épült újjá. Budavár 1849-ik évi ostroma is megtépázta, főleg híres, barokkos rézsakját. Mikor Liszt Ferenc 1865-ben meglátogatta a templomot, s mély áhitatban imádkozott a Francin-hozza Mária-kép előtt —, még látszott a rongálás és újjáépítéséhez a magyar „hangok nagy mesterének” ismeri bőkezűsége is hozzájárult.

A „mi ostromunk” egyik legfájdalmasabb rombolása is az volt, hogy a budai pincék rettegéséből ki-kimerészkedők egy didergő reggelen kereszt és toronysisak nélkül pillantották meg kedves templomukat.

Most újra diadalmasan, a friss bronzlemezek aranyos fényében szikrázva emelkedik ki a híres, sok vészt látott sisak az építőállványok közül —, vidám-bátor munkások harsány kiáltásai emelik fel a magasba a mély utcán járó emberek fejét és mondják el nekik a derék Francin igazságát:

— Minden romboláson, árió, gonosz szándékon, diadalmaskodik a hit, a szeretet, a szótartó becsület és a verejtékes építő munka. Ime most is épül a magyar népi demokráciánkban újjá minden: otthon, iskola, gyár, műhelyek — és templomok.

(ni.)

Osztályozás

726.5

Krisztinavárosi S. Kálb. Templom

"1997/1949"

Személy

Helyszám

Budapest székesfőváros házinyomdája 1941 — 9086

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Ujjáépült Széchenyi budai temploma

Forrás:

Magyar Vasárnap

1949. 12.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. sz. 23. sz.